

НАРЕДБА № за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Раздел I Основни положения

Чл. 1. (1) С наредбата се определя държавният образователен стандарт по чл. 22, ал. 2, т. 13 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

(2) Държавният образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала включва:

1. изискванията към съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и електронното изпълнение на познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;

2. условията и реда за оценяване и одобряване на проектите на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти и на промените в тях, включително определянето на оценителите;

3. условията и реда за оценяване и одобряване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина;

4. условията и реда за утвърждаване на списъка на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, които може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование.

5. условията и реда за утвърждаване на списъка на учебните помагала за обучението по т. 3.

Чл. 2. (1) В предучилищното образование се ползват познавателни книжки и учебни помагала.

(2) В училищното образование се ползват учебници и учебни помагала.

(3) В училищното образование може да се ползват и учебни комплекти.

Чл. 3. (1) Познавателната книжка и учебникът са произведения по смисъла съответно на чл. 151, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО.

(2) Познавателните книжки се създават като печатни издания, печатни издания с електронен вариант или електронни издания.

(3) Учебниците се създават като печатни издания или печатни издания с електронен вариант.

(4) Учебниците за обучение по специалните предмети за учениците със сензорни увреждания се изготвят и на електронен носител.

Чл. 4. Според предназначението си учебниците са за обучение по:

1. учебните предмети от общообразователната подготовка;

2. задължителните модули от профилираната подготовка;

3. учебните предмети майчин език, религия и хореография;

4. учебните предмети или модули от общата професионална подготовка;

5. специалните предмети за учениците със сензорни увреждания.

Чл. 5. (1) Учебното помагало е произведение по смисъла на чл. 151, ал. 3 от ЗПУО.

(2) Учебните помагала се създават като печатни издания, печатни издания с електронен вариант или електронни издания.

(3) Според функцията си учебните помагала може да бъдат дидактична игра, албум, блок,

учебна тетрадка, учебна христоматия, сборник със задачи, с контурни карти, с учебни материали или с учебни анализи, учебен атлас, ръководство за учебна практика, учебен курс по теория и/или практика на професията.

(4) Учебните помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина може да имат и друга функция, извън посочената в ал. 3.

Чл. 6. Учебният комплект включва учебник и едно или няколко учебни помагала, създадени в единна система и одобрени от министъра на образованието и науката.

Раздел II

Списък на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти

Чл. 7. (1) Министърът на образованието и науката утвърждава списък на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, които може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование за всяка учебна година.

(2) Списъкът на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти съдържа образователно направление/учебен предмет/модул, възрастова група/клас/ниво по Общата европейска езикова рамка, заглавие, автор/и на текста, издател и година на одобрение.

(3) Списъкът по ал. 1 се публикува на официалната интернет страница на Министерството на образованието и науката до 31 януари всяка календарна година и се прилага за следващата учебна година.

(4) Познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, които не са включени в списъка по ал. 1, не може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование.

(5) Министърът на образованието и науката утвърждава списък на учебните помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина. Списъкът се публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката в 20-дневен срок след изтичане на срока по чл. 92, ал. 2.

Чл. 8. (1) Всяка година от 1 до 10 декември издателствата и/или авторът, които за предстоящата учебна година ще разпространяват одобрени познавателни книжки, учебници, учебни комплекти и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, подават в Министерството на образованието и науката (МОН) заявление за включване в списъка по чл. 7, ал. 1 и/или съответно по ал. 5.

(2) Познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти и учебните помагала, одобрени след срока по ал. 1, се включват допълнително в списъка по чл. 7, ал. 1 или по ал. 5, ако в 5-дневен срок от получаване на одобрението издателите им подадат заявление за разпространение за предстоящата учебна година.

(3) Не се включват в списъка по чл. 7, ал. 1:

1. познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти, за които не е подадено заявлението по ал. 1;

2. познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, чиито автори и/или издатели не са подали документи за участие в процедура по оценяване и одобряване след извършени обективно необходими промени в съдържанието, в графичния дизайн, в полиграфическото или в електронното изпълнение или извършените промени не са били одобрени от министъра на образованието и науката.

(4) Не се включват в списъка по чл. 7, ал. 5 учебните помагала, за които не е подадено заявлението по ал. 1;

Глава втора

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОЗНАВАТЕЛНИТЕ КНИЖКИ, УЧЕБНИЦИТЕ И УЧЕБНИТЕ ПОМАГАЛА

Раздел I

Общи положения

Чл. 9. Изискванията, на които трябва да отговарят познавателните книжки, учебниците и учебните помагала, се отнасят до:

1. съдържанието;
2. графичния дизайн;
3. полиграфическото изпълнение;
4. електронното изпълнение.

Чл. 10. Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала с изключение на учебниците и учебните помагала по учебния предмет чужд език, по учебния предмет майчин език и по учебните предмети, които се изучават на чужд език, се съставят по начин, който осигурява условия за овладяване на книжовните езикови норми на българския език.

Чл. 11. (1) Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала трябва да са съобразени с възрастовите характеристики на децата и учениците, както и да насърчават самостоятелността и мисленето.

(2) Познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти и учебните помагала не може да съдържат елементи на търговска реклама.

(3) Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала не може да съдържат текстове, които допускат дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, религия, образование, увреждане, произход, убеждения, обществено положение и имуществено състояние, както и всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Раздел II

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЗНАВАТЕЛНИТЕ КНИЖКИ

Чл. 12. Изискванията към съдържанието на познавателната книжка се отнасят до:

1. съответствието с държавния образователен стандарт за предучилищното образование;
2. текста и извънтекстовите компоненти;
3. структурирането;
4. езика на познавателната книжка.

Чл. 13. (1) Съответствието на съдържанието на познавателните книжки с държавния образователен стандарт за предучилищното образование се отнася до очакваните резултати по ядра от едно или повече образователни направления за съответната възрастова група.

(2) Съдържанието на електронния вариант на познавателната книжка или на електронното ѝ издание трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да съответства на очакваните резултати по ядра от едно или от няколко образователни направления за съответната възрастова група;

2. да включва с образователна цел различни медийни формати, като текст, изображения, видеозапис, аудиозапис, анимация, симулации и др., които не могат да бъдат представени в

печатното издание на познавателната книжка.

Чл. 14. Текстът и извънтекстовите компоненти на познавателната книжка трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да съответстват на:

а) съвременността, като информацията и данните са актуални и точни;

б) възрастовите характеристики и познавателните възможности на възрастовата група на децата, за които е предназначена;

2. да осигуряват:

а) възможност за придобиване на знания, умения и формиране на отношения;

б) системност и яснота в представяне на съдържанието по съответното образователно направление, като новите представи трябва да са изградени на основата на вече познатото;

в) стимулиране на творческата дейност;

г) ясно подчертани връзки между образователните направления.

Чл. 15. Структурирането на познавателната книжка трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да представя изложението на съдържанието в логическа последователност;

2. да осигурява подходящо съотношение между текст и илюстративен материал, съобразено с възрастовата група на децата, за които е предназначена познавателната книжка.

Чл. 16. Езикът на познавателната книжка трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да съответства на книжовните езикови норми на българския език;

2. да е съобразен с възрастовата група на децата, за които е предназначена познавателната книжка;

3. да се използва точно терминологията на съответното образователно направление;

4. да осигурява последователност и единност в употребата на термини и символи.

Раздел III

Изисквания към съдържанието на учебниците

Чл. 17. Изискванията към съдържанието на учебника се отнасят до:

1. съответствието с учебната програма;

2. текста и извънтекстовите компоненти;

3. структурирането;

4. езика на учебника.

Чл. 18. (1) Съдържанието на учебника по учебен предмет от общообразователната подготовка трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

(2) Съдържанието на учебника по чужд език трябва да отговаря напълно на учебната програма по отношение на учебното съдържание (тематичните области, компетентности като очаквани резултати от обучението по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане, нови знания).

Чл. 19. Съдържанието на учебника по задължителен модул от профилираната подготовка трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

Чл. 20. Съдържанието на учебника по учебен предмет или модул от общата професионална подготовка трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на:

1. целите и очакваните резултати;

2. учебното съдържание от тематичния план.

Чл. 21. Съдържанието на учебника по майчин език, по религия и по хореография трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

Чл. 22. Съдържанието на учебника по специален учебен предмет за учениците със сензорни увреждания трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на:

1. целите и очакваните резултати по темите от съответния специален учебен предмет, посочени в съответната учебна програма;
2. специфичните методи на обучение;
3. темите и структурата на учебната програма.

Чл. 23. (1) Съдържанието на електронния вариант на учебник по учебен предмет или модул трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да съответства на теми и на очакваните резултати към тях от учебната програма;
2. да допринася за активиране и мотивиране на учениците;
3. да включва с образователна цел различни медийни формати, като текст, изображения, видеозапис, аудиозапис, анимация, симулации и др., които не могат да бъдат представени в печатното издание на учебника;
4. да стимулира взаимодействие между участниците в учебния процес;
5. да подпомага използването на разнообразни методически решения и учене чрез практика;
6. да дава възможност за самооценяване на постиженията на учениците.

(2) Електронният вариант на учебник по чужд език трябва да съдържа аудиофайлове на съответния чужд език.

Чл. 24. (1) Текстът и извънтекстовите компоненти в учебника трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да съответстват на:
 - а) съвременното състояние на науката, като информацията и данните трябва да са актуални и точни, а източниците на информация да са коректно обозначени;
 - б) възрастовите характеристики на учениците, като равнището на трудност на съдържанието, примерите и илюстративният материал са съобразени с учебната програма;
2. да осигуряват:
 - а) последователност и приемственост в учебното съдържание чрез подходящо актуализиране на вече придобити знания и умения и чрез ясно подчертани връзки между сродни теми и понятия;
 - б) системност и яснота при въвеждането на понятията, теориите или елементи от тях в съответния учебен предмет, като новите трябва да са изградени на основата на познатото;
 - в) усъвършенстване на умения и задълбочаване или разширяване на знания от предходни години;
 - г) балансираност на информацията, предвидена за нови знания, за упражнения, за преговор, за обобщения, в съответствие с препоръчителното процентно разпределение в съответната учебна програма;
 - д) условия за формиране на ключовите компетентности, конкретизирани в съответната учебна програма, и възможности за практическото им прилагане;
 - е) условия за насърчаване и улесняване на самостоятелното търсене на информация от различни източници;
 - ж) условия за представяне на единството в човешкото многообразие и за толерантно отношение към различието;
 - з) възможности за самостоятелно учене, критическо мислене и творческа дейност;
 - и) възможности за вътрешнопредметни и междупредметни връзки с изключение на учебниците по специалните предмети за учениците със сензорни увреждания;
 - й) възможности за самооценяване на постиженията на учениците с изключение на учебниците по специалните предмети за учениците със сензорни увреждания.

(2) Пояснителните текстове трябва да обясняват само новите понятия от учебната програма

според възрастовите особености.

(3) Допълнителните текстове трябва да са свързани с основното учебно съдържание и/или със задачите и упражненията в учебника, и/или с приложението на знанията и уменията.

(4) Текстът и извънтекстовите компоненти в учебниците с продължителност на ползване повече от една учебна година не трябва да изискват или да предполагат писмено изпълнение или изпълнение чрез действия, нарушаващи първоначалния вид на учебника.

Чл. 25. Структурирането на учебника трябва да отговаря на следните изисквания:

1. темите в учебника да са в съответствие с последователността на темите за нови знания в учебната програма;

2. да съдържа апарат за ориентиране на ученика при използването на учебника;

3. да представя изложението на съдържанието в логическа последователност;

4. да откроява ясно темите за нови знания и новите понятия;

5. да осигурява баланс между текст и илюстративен материал – например: снимки, рисунки, графики и др.;

6. да е постигната целесъобразност на включените допълнителни текстове по отношение на учебното съдържание, на възрастовите характеристики и на спецификата на учебния предмет – например: документи, хистоматийни материали, биографични и научни сведения, статистически данни и др.;

7. да е налице справочен апарат – например: пояснителни текстове, речници, указатели, таблици, символи и съкращения и др., приети в дадена област на науката;

8. да съдържа разбираем за учениците апарат за ориентиране – например: съдържание, шрифтови и цветови откроявания, указатели, колонцифри и др.;

9. да притежава апарат за организиране на усвояването – например: задачи с различна степен на трудност; задачи, стимулиращи самостоятелната и груповата изследователска работа на учениците; систематизиращи и обобщаващи таблици, тестове и др.;

10. да предлага възможности, които съответстват на различни стилове на учене чрез разнообразни, подходящи за възрастта на учениците и балансирани учебни дейности и задачи.

Чл. 26. Езикът на учебника трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да съответства на книжовните езикови норми на българския език с изключение на учебниците по учебния предмет чужд език, по учебните предмети, които се изучават на чужд език, и по учебния предмет майчин език;

2. да е съобразен с възрастовата група ученици, за които е предназначен;

3. да се използва точно терминологията на съответната научна област на познание, като се основава на придобитите знания;

4. да осигурява последователност и единност в употребата на термини и символи;

5. да подпомага учениците да разбират и осмислят съдържанието;

6. да дава възможност за максимално използване на книжовния български език като инструмент за придобиване на знанията и уменията в съответната научна област.

Раздел IV

Изисквания към съдържанието на учебното помагало

Чл. 27. (1) Съдържанието на учебното помагало трябва да е съобразено с учебната програма по съответния учебен предмет или модул по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия)

(2) Съдържанието на учебното помагало като средство за подпомагане на училищното обучение и самоподготовката трябва да съответства:

1. на съвременното развитие на науката и технологиите;

2. на възрастовите характеристики и познавателните възможности на децата или на

учениците, за които е предназначено;

(3) Учебното помагало в зависимост от предназначението си трябва да осигурява условия за:

1. конкретизиране, разширяване или задълбочаване на учебното съдържание изцяло или в отделни части и/или затвърждаване, и/или

2. за практическо прилагане на придобитите компетентности.

(4) Езикът на учебното помагало трябва да отговаря на изискванията по чл. 16 или съответно на изискванията по чл. 26.

Чл. 28. (1) Съдържанието на учебното помагало за подпомагане на обучението, организирано в чужбина трябва да съответства на учебната програма по съответния учебен предмет по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия)

(2) Учебното помагало за подпомагане на обучението, организирано в чужбина трябва да осигурява условия за:

1. усвояване на учебното съдържание

2. за практическо прилагане на придобитите компетентности.

(3) За учебното помагало за подпомагане на обучението, организирано в чужбина се прилагат съответно изискванията на чл. 27, ал. 2 и ал. 4 и чл. 29.

Чл. 29. (1) Съдържанието на електронния вариант или електронното издание на учебно помагало, предназначено за училищното образование, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да включва с образователна цел различни медийни формати, като текст, изображения, видеозапис, аудиозапис, анимация, симулации и др.;

2. да подпомага използването на разнообразни методически решения и учене чрез практика;

3. да дава възможност за самооценяване на постиженията на учениците.

(2) Електронният вариант или електронното издание на учебното помагало по чужд език трябва да съдържа аудиофайлове на съответния чужд език.

Раздел V

Изисквания към графичния дизайн, полиграфическото и електронното изпълнение на познавателните книжки, учебниците и учебните помагала

Чл. 30. Изискванията по този раздел се отнасят до:

1. графичния дизайн и илюстрациите;

2. хартията и подвързията;

3. типографията;

4. форматите;

5. паспортната и библиографската информация;

6. електронното изпълнение.

Чл. 31. (1) Всички познавателни книжки, учебници и учебни помагала, независимо от вида им, трябва да отговарят на следните изисквания за графичен дизайн и илюстрации:

1. цялостна художествена идея, ясна конструктивна и пространствена композиция, графично и стилово единство на съставните текстови и картинни съобщения в съответствие със съдържанието;

2. съответствие на художествената форма със спецификата на учебния предмет, модула или образователното направление, както и с възрастовите особености за възприемане от децата и учениците;

3. функционалност на графичната комуникация, съответстваща на съдържанието и систематизираща степенуването по важност на текстовете и изображенията;

4. балансирано цветово комбиниране, на база пълноцветно изображение, осигуряващо визуална хармония за нормалното възприемане на текстовата и на илюстративната информация;

5. художествената страна на картинните съобщения – илюстрации, рисунки, фотоизображения, схеми, диаграми, чертежи и др., да отговаря на съдържанието на текстовите съобщения и да ги онагледява;

6. стилова издръжаност и ясна графична концепция, обединяваща оформлението на корицата и книжното тяло;

7. при присъствие на логотип върху корицата да се спазват правилата за използването и експонирането му, ако съществуват такива.

(2) Графичният дизайн и илюстрациите на учебниците под формата на печатно издание, които се предоставят за безвъзмездно ползване с продължителност повече от една учебна година, не трябва да включват елементи, които изискват или предполагат писмено изпълнение или изпълнение чрез действия, нарушаващи първоначалния вид на учебника.

Чл. 32. Хартията на познавателните книжки, учебниците и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина – печатни издания, трябва да осигури добър контраст и цветност – при пълноцветен печат, или за всички останали учебни помагала - добър контраст и наситеност – при едноцветен печат.

Чл. 33. (1) Изискването по чл. 32 за познавателните книжки, учебниците се изпълнява чрез:

1. матова хромова хартия или офсетова хартия с маса не по-малко от 80 г/кв. м и белота не по-ниска от 85 % при пълноцветен печат;

2. Изискването по чл. 32 за учебните помагала се използва обемна хартия с маса не по-малко от 55 г/кв. м и белота не по-ниска от 70 % – при двуцветен печат.

(2) Изискванията на чл. 32 за учебниците, които се предоставят за безвъзмездно ползване с продължителност повече от една учебна година, се изпълняват чрез матова хромова или офсетова хартия с маса не по-малко от 80 г/кв. м и белота не по-ниска от 85 %.

(3) За корици на познавателни книжки, учебници и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина се използва хромов картон с маса не по-малко от 200 г/кв. м, а за учебниците с продължителност на ползване повече от една учебна година – хромов картон с маса не по-малко от 250 г/кв. м.

(4) Корицата на учебниците с продължителност на ползване повече от една учебна година трябва да е едностранно ламинирана. Лепилата, употребявани за скрепване към книжното тяло, трябва да осигуряват здравина, еластичност и гъвкавост, издръжливост и удобство при многократното използване на учебниците.

Чл. 34. (1) Изискването по чл. 32 за учебните помагала се изпълнява чрез отпечатването им върху хартии, които по вид, маса и белота гарантират нормално визуално възприемане, функционалност и ефективна използваемост.

(2) Изискването по ал. 1 за учебните помагала се изпълнява чрез:

1. офсетова хартия с маса не по-малко от 80 г/кв. м и белота не по-ниска от 85 % – от I до IV клас, при пълноцветен печат;

2. офсетова хартия с маса не по-малко от 80 г/кв. м и белота не по-ниска от 85 % или обемна хартия с маса не по-малко от 55 г/кв. м и белота не по-ниска от 70 % – от V до XII клас и по ниво/нива от Общата европейска езикова рамка, при едноцветен, двуцветен или пълноцветен печат.

(3) За корици на учебни помагала се използват картони с маса не по-малко от 170 г/кв. м в зависимост от предназначението и формата им.

Чл. 35. (1) Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала – печатни издания, са под формата на брошура.

(2) Скрепването на изданието може да е чрез лепене, шиене с конец или шиене с телчета. За учебниците с продължителност на ползване повече от една учебна година скрепването трябва да осигурява здравина, еластичност и гъвкавост, издръжливост и удобство при многократното им

използване.

Чл. 36. (1) Форматът на познавателната книжка, учебника и учебното помагало се определя от вида на изданието и спецификата на учебния предмет, модула или образователното направление.

(2) Изискванията към форматите са:

1. 600 x 900/8, 600 x 840/8, 540 x 840/8 – за познавателните книжки и за буквар;

2. 600 x 900/8, 600 x 840/8, 600 x 900/16, 540 x 840/8, 700 x 1000/16 – за всички останали учебници.

(3) При отпечатването на учебното помагало могат да се използват всички потребителски хартиени формати в зависимост от вида, характера и предназначението на помагалото.

Чл. 37. Изискванията към типографията на познавателната книжка, учебника и учебните помагала са:

1. цялостната графична концепция на изданието и стилово единство на типографската композиция;

2. използване на шрифтови гарнитури с кирилски, латински или други буквени и специални знаци, построени с ясен и четлив рисунък;

3. максимална функционалност и комуникативност на текстовата информация: използване на пълната гама начертания в една шрифтова гарнитура, ако е необходимо, или хармонизиране на графичните характеристики на ползваните различни шрифтови гарнитури;

4. ергономични междуредови и междубуквени разстояния, осигуряващи оптимални условия за възприемане на текстовите съобщения и ритмичност при четене;

5. типографското оформление на основния текст и на допълнителните текстове и елементи да е съобразено с ергономичните, художествените и естетическите принципи на пространствената композиция;

6. спазване на стилового обособяване на текстовете и типографските елементи в книжното тяло, на типологията и обособяването на графичните елементи в дизайна на изданията;

7. големината на буквените знаци в основните текстове са:

а) познавателна книжка – не по-малко от 12 пункта;

б) буквар – не по-малко от 16 пункта;

в) учебници и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина за I – II клас – не по-малко от 14 пункта;

г) учебници и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина за III – IV клас – не по-малко от 13 пункта;

д) учебници и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина за V – VII клас за V – VII клас – не по-малко от 12 пункта;

е) учебници за VIII – XII клас и учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, и по ниво/нива от Общата европейска езикова рамка – не по-малко от 11 пункта;

8. информацията, която трябва да фигурира на първа корица, е: автор или автори на познавателната книжка, учебника или учебното помагало, заглавие, образователно направление/учебен предмет/модул, възрастова група/клас/ниво от Общата европейска езикова рамка, име на издателството. В учебниците по чужд език по нива от Общата европейска езикова рамка като информация може да фигурира и клас.

Чл. 38. Познавателните книжки, учебниците и учебните помагала трябва да съдържат паспортна и библиографска информация, която включва:

1. година на публикуването и латинската буква "С", заградена в кръгче, поставена пред имената на носителите на авторски права, както и на лицето, на което е отстъпено изключителното право за използване на учебника, по реда: автор на текста, художник-автор на графичния дизайн, художник-автор на илюстрациите, художник-автор на корицата, фотограф, издател;

2. издателско каре, включващо: заглавие, автор/и, редактор, художник-автор на графичния

дизайн, художник-автор на илюстрациите, художник-автор на корицата, фотограф, № на изданието, година, формат, обем;

3. за печатните издания издателското каре включва още и: международен стандартен книжен номер (ISBN), издателство, адрес, печатница.

Чл. 39. (1) В зависимост от предназначението си електронното издание може да съдържа:

1. аудиофайлове, видеофилми, интерактивни анимации, 3D визуализации и др.;
2. илюстрации с възможности за увеличаване и фокусиране на отделни детайли;
3. виртуални симулации на процеси, опити и др. за целите на обучението.

(2) Електронното издание трябва да е създадено на основата на познати модели за навигация и за извличане на информация и да е лесно за използване от децата и учениците без необходимост от допълнителни инструкции.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ НА ПОЗНАВАТЕЛНИ КНИЖКИ, УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ КОМПЛЕКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 40. Процедура по оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки се провежда по едно или няколко образователни направления за определена възрастова група на предучилищното образование.

Чл. 41. Процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници или на учебни комплекти се провежда по определен учебен предмет или модул за един или повече класове или по ниво/нива от Общата европейска езикова рамка.

Чл. 42. Вносителите на проекти на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект в процедурата по оценяване и одобряване могат да бъдат издатели и/или автори.

Чл. 43. Процедурата по оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки, на учебници или на учебни комплекти включва:

1. допускане до оценяване;
2. оценяване на съответствието на проектите с изискванията на глава втора;
3. оценка за пригодността на проектите за прилагане в училище – само за проектите на учебници и учебните комплекти;
4. одобряване на проектите на познавателна книжка, на учебник и на учебен комплект.

Чл. 44. (1) Процедура по оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки, на учебници и на учебни комплекти се открива със заповед на министъра на образованието и науката:

1. след утвърждаване на нови учебни програми – за училищното образование, и след приемане или изменение на държавния образователен стандарт за предучилищното образование – за предучилищното образование;
2. когато нито една от одобрените познавателни книжки, съответно нито един от одобрените учебници или учебни комплекти не е разпространен за началото на учебната година;
3. когато нито един от издателите на одобрените познавателни книжки, учебници и учебни комплекти не е подал заявлението за включване в списъка по чл. 7, ал. 1;
4. когато при проведена процедура не е одобрена нито една познавателна книжка, съответно нито един учебник или учебен комплект;
5. когато в процедура, открита при условията и по реда на глава четвърта, нито един автор

и/или издател на одобрена познавателна книжка, на одобрен учебник или на одобрен учебен комплект не е подал документи за участие или нито един проект на променена познавателна книжка, на променен учебник или на променен учебен комплект не е одобрен.

(2) В заповедта на министъра на образованието и науката по ал. 1 се определят:

1. образователното/образователните направление/направления и възрастовата група за предучилищното образование;
2. учебният предмет или модулът, както и класът или класовете, или нивото/нивото от Общата европейска езикова рамка, за които е предназначен учебникът или учебният комплект;
3. учебната година, от която познавателната книжка, учебникът или учебният комплект ще се използва в предучилищното, съответно в училищното образование;
4. видът на изданието – печатно издание, печатно издание с електронен вариант или електронно издание;
5. срокът за подаване на документите за участие, който не може да бъде по-кратък от 12 месеца от датата на публикуване на заповедта;
6. мястото и времето за отваряне на документите;
7. допълнителни условия за участие в процедурата.

(3) Заповедта на министъра на образованието и науката се публикува на интернет страницата на МОН.

Чл. 45. (1) Документите за участие в процедурата за оценяване и одобряване на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект са:

1. заявление за участие в процедура по оценяване и одобряване на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект по образец (приложение № 1);

2. проект на познавателна книжка, проект на учебник или проект на учебен комплект под формата на:

а) макет на печатното издание в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно или печатно с електронен вариант;

б) цифров носител на електронния вариант в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно с електронен вариант;

в) цифров носител на електронното издание в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е електронно;

3. заверено „Вярно с оригинала” от вносителя копие или извлечение от издателски или друг договор, удостоверяващ правото за възпроизвеждане и разпространение, което трябва да съдържа страните по договора, срока, предмета на договора и подписите на страните;

4. документ за платена такса за разглеждане на заявление за одобряване на учебник, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(2) Вносителите може да не подават документите по ал. 1, т. 2, букви "б" и "в", ако в заявлението за участие в процедурата по оценяване и одобряване са посочили интернет адрес, чрез който да се осъществи достъп до електронното издание или до електронния вариант на печатното издание.

(3) В документите по ал. 1 се включват и проектите на учебни помагала, когато са в единна система с проекта на учебник и са определени в заповедта за откриване на процедура за оценяване и одобряване на учебен комплект.

(4) Формата и видът, в които се представят проектите на учебни помагала по ал. 3, се определят в заповедта за откриване на процедурата.

Чл. 46. (1) Министърът на образованието и науката със заповед определя комисия за провеждане на процедурата за оценяване и одобряване на познавателни книжки, на учебници или на учебни комплекти.

(2) Членове на комисията не могат да бъдат лица, които са автори или рецензенти на внесен в процедурата за оценяване и одобряване проект на познавателна книжка, проект на учебник или

проект на учебен комплект, или са в други договорни отношения с издателство към момента на провеждането ѝ, които биха повлияли на обективността на оценяването.

(3) Обстоятелствата по ал. 2 се установяват с декларация, подписана от всеки член на комисията.

Раздел II

Допускане до оценяване

Чл. 47. Допускането до оценяване на внесените проекти на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект се извършва от комисията по чл. 46, ал. 1.

Чл. 48. (1) Комисията отваря постъпилите документи на открито заседание, на което може да присъстват вносителите или упълномощени от тях лица.

(2) На откритото заседание по ал. 1 комисията установява дали са внесени всички документи по чл. 45. При липса на някой от документите вносителите имат право да ги внесат най-късно до края на следващия работен ден след провеждане на откритото заседание.

(3) За резултатите от откритото заседание комисията изготвя протокол, който съдържа:

1. входящите номера на заявленията за участие в процедурата по оценяване и одобряване;
2. списък на вносителите на документи за участие в процедурата;
3. внесените документи по чл. 45;
4. установени липси на документи по чл. 45.

(4) Към протокола се прилага списък на вносителите или упълномощени от тях лица, присъствали на откритото заседание.

(5) Комисията проверява редовността на внесените документи за участие на закрито заседание.

(6) При установяване на несъответствия на внесените документи с изискванията по чл. 45 вносителите се уведомяват писмено, като се определя двудневен срок за отстраняването им.

Чл. 49. (1) Не се допуска до оценяване проект на познавателна книжка, проект на учебник или проект на учебен комплект:

1. който не отговаря на изискванията по чл. 44, ал. 2, т. 1, съответно чл. 44, ал. 2, т. 2;
2. за който не е представен някой от документите за участие след изтичане на срока по чл. 48, ал. 2;
3. за който несъответствията във внесените документи не са отстранени в срока по чл. 48, ал. 6;
4. за който не е внесен пълният размер на таксата по чл. 45, ал. 1, т. 4.

(2) За резултатите от закритото заседание комисията изготвя протокол, който съдържа:

1. списък на проектите на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект, допуснати до оценяване;
2. списък на проектите на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект, които не са допуснати до оценяване, и основанията и мотивите за недопускането им.

(3) Вносителите се уведомяват писмено за резултатите от допускането в 10-дневен срок от изготвянето на протокола по ал. 2.

(4) В тридневен срок от получаване на съобщението по ал. 3 вносителите на допуснатите до оценяване проекти внасят таксата за извършване на оценяването, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(5) Не се допускат до оценяване проекти, за които не е внесен в срок пълният размер на таксата по ал. 4.

Раздел III

Оценяване на съответствието на проектите на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект с изискванията на глава втора

Чл. 50. (1) Оценители на проекти може да бъдат специалисти:

1. в съответната научна област;
2. по учебния предмет, съответно по начална педагогика или по предучилищна педагогика;
3. в областта на графичния дизайн;
4. в областта на полиграфията.

(2) За процедурите по оценяване и одобряване на проекти министърът на образованието и науката след съгласуване с председателя на Българската академия на науките (БАН) утвърждава списък на оценители, който включва преподаватели във висши училища, научни работници от БАН, специалисти по графичен дизайн, специалисти по полиграфия, експерти от МОН или от регионалните управления на образованието (РУО) и учители.

(3) Списъкът по ал. 2 се изготвя, изменя и допълва по предложение съответно на ректорите на висшите училища, на директорите на институтите към БАН, на браншови организации и асоциации в областта на графичния дизайн и на полиграфията, на директорите на дирекции в МОН и Министерството на културата, на началниците на РУО и на признатите за представителни на национално равнище синдикални и работодателски организации в Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на предучилищното и училищното образование.

(4) Списъкът на оценителите на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина - учители, преподаващи съответния учебен предмет в българските неделни училища се предоставя от директора на компетентната дирекция в МОН.

Чл. 51. (1) Оценяването на всеки един проект се извършва от оценители на съдържанието, оценители на графичния дизайн и оценители на полиграфическото изпълнение.

(2) За проектите на електронен вариант на печатното издание, както и за проектите на електронно издание не се определят оценители на полиграфическото изпълнение.

(3) Оценителите по ал. 1 се определят от списъка по чл. 50, ал. 2 със заповед на министъра на образованието и науката.

(4) Оценители не могат да бъдат лица, за които са налице обстоятелствата, посочени в чл. 159, ал. 1 от ЗПУО.

(5) Липсата на обстоятелствата по ал. 4 се удостоверява с декларация, подписана от всеки оценител.

Чл. 52. (1) Съдържанието на проектите на познавателни книжки, на учебници и на учебни комплекти се оценява от седем оценители – двама специалисти в съответната научна област, един експерт от МОН или РУО и четирима учители.

(2) При невъзможност да бъде определен специалист в съответната научна област като оценител се включва учител по съответния учебен предмет, по начална педагогика или по предучилищна педагогика.

(3) Всеки оценител по ал. 1 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздели I, II и III в проекта на познавателна книжка и в проекта на учебник и изготвя писмено становище.

(4) При оценяване на проекти на учебен комплект се оценява и изпълнението на изискванията по глава втора, раздел IV в проекта на учебно помагало, което е в единна система с проекта на учебник.

Чл. 53. (1) Графичният дизайн на проектите на познавателни книжки, на учебници и на учебни комплекти се оценява от трима оценители.

(2) Всеки оценител по ал. 1 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздел V и изготвя писмено становище за всеки проект.

Чл. 54. (1) Полиграфическото изпълнение на проектите на познавателни книжки, на учебници и на учебни комплекти се оценява от трима оценители.

(2) Всеки оценител по ал. 1 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздел V и изготвя писмено становище за всеки проект.

Чл. 55. Писмените становища по чл. 52, ал. 3, чл. 53, ал. 2 и чл. 54, ал. 2 съдържат мотивирана оценка по всяко едно от съответните изисквания по глава втора, обосновано с конкретни примери от проекта, и завършват със заключение "Предлагам за одобрение" или "Не предлагам за одобрение".

Чл. 56. (1) За всеки проект на познавателна книжка, на учебник и на учебен комплект се формира обща оценка, която може да е:

1. "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала";

2. "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Общата оценка е "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", когато представените становища със заключение "Предлагам за одобрение" са не по-малко от: пет – от оценителите на съдържанието, две – от оценителите на графичния дизайн, и две – от оценителите на полиграфическото изпълнение.

(3) Общата оценка се формира от комисията по чл. 46, за което се съставя протокол. Неразделна част от протокола са становищата на оценителите.

Чл. 57. (1) Общата оценка се обявява на открито заседание, на което могат да присъстват вносителите или упълномощени от тях лица.

(2) Вносителите писмено се уведомяват за времето и мястото на заседанието по ал. 1 най-малко три дни преди деня на провеждането му.

(3) На заседанието по ал. 1 на вносителите се предоставят копия от становищата на оценителите с имената на съответните оценители. На вносителите, които не са присъствали на заседанието по ал. 1, се предоставят становищата на оценителите с имената на съответните оценители в двудневен срок от откритото заседание.

Чл. 58. (1) Вносителите, чиито проекти на учебник са получили обща оценка "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", могат да поискат назначаване на контролна комисия за проверка на реда на извършеното оценяване по този раздел.

(2) Искането по ал. 1 може да се подаде еднократно в 3-дневен срок от деня на заседанието по чл. 57, ал. 1 и трябва да съдържа:

1. името и адреса на вносителя, както и телефон и електронен адрес за кореспонденция;

2. наименованието на внесения за оценяване проект;

3. описание на нарушението на реда на извършеното оценяване и посочване на доказателства, които го подкрепят;

4. подпис на вносителя.

(3) Министърът на образованието и науката назначава контролна комисия за проверка на реда на извършеното оценяване, която се произнася в 7-дневен срок.

(4) Вносителите се уведомяват за резултатите от направената проверка в 20-дневен срок от подаване на искането.

(5) Когато контролната комисия констатира съществени нарушения на реда на извършеното оценяване, министърът на образованието и науката взема решение процедурата по този раздел да се повтори от действието, което е било нарушено.

Раздел IV

Оценяване на пригодността за прилагане на проектите на учебници и учебни комплекти в училище

Чл. 59. (1) Оценяването на пригодността на учебниците и учебните комплекти за прилагане в училище се извършва след изтичане на срока по чл. 58, ал. 2, след завършване на проверката или след повтаряне на процедурата при условията и по реда на чл. 58.

(2) Оценяването на пригодността за прилагане в училище се извършва само за проектите, получили оценка "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(3) Оценяването се извършва във всяко училище от учителите, които преподават учебния предмет или модул в съответния етап от степента на образование, с изключение на командированите, отсъстващите поради ползване на законоустановен отпуск и тези, за които са налице обстоятелствата по чл. 159, ал. 1 от ЗПУО.

(4) За извършване на оценяването проектите на учебник или на учебен комплект се разпространяват от вносителите под формата на готово книжно тяло до всички училища, в които учебният предмет се изучава. В случаите, в които проектът е печатно издание с електронен вариант, електронният вариант се предоставя в училищата на цифров носител или се посочва интернет адрес, чрез който да се осъществи достъп до електронното издание.

(5) Министърът на образованието и науката утвърждава със заповед списъка на училищата по ал. 4 и определя срок за разпространение на проектите до училищата. Заповедта се публикува на официалната интернет страница на МОН.

(6) Министърът на образованието и науката със заповед дава указания за организиране и провеждане на оценяването на пригодността на проектите за всяка конкретна процедура. Заповедта се публикува на официалната интернет страница на МОН.

Чл. 60. (1) В оценяването на пригодността не участват проектите:

1. които не са доставени в училището;
2. които не са представени във формата по чл. 59, ал. 4;
3. за които не е предоставен електронният вариант на проекта на цифров носител или не е посочен интернет адрес, чрез който да се осъществи достъп до електронното издание – в случаите, когато проектът е печатно издание с електронен вариант;
4. които са доставени след срока, определен в заповедта по чл. 59, ал. 5

(2) Случаите по ал. 1 се удостоверяват с протокол по образец, попълнен от директора на училището.

Чл. 61. (1) Всеки учител оценява пригодността на проектите за прилагане в училище и поставя оценка, която може да е "Приложим" или "Неприложим".

(2) Учителят извършва оценяването професионално, обективно и безпристрастно.

(3) В случаите по чл. 60, ал. 1 проектите получават оценка "Неприложим".

Чл. 62. (1) Оценките на учителите се обобщават за всяко училище и за всички училища на територията на съответното регионално управление на образованието при условията и по реда, определени в заповедта по чл. 59, ал. 6.

(2) Обобщаването на оценките на учителите от всички училища в страната се организира от МОН.

(3) За всеки проект се формира обща оценка за пригодността за прилагане в училище, която може да е "Приложим в практиката" или "Неприложим в практиката".

(4) Общата оценка за проекта е "Приложим в практиката", когато той е получил оценка "Приложим" от не по-малко от 50 % от всички учители в страната, участвали в оценяването.

(5) Общата оценка за проекта е "Неприложим в практиката", когато е получил оценка

"Неприложим" от повече от 50 % от всички учители в страната, участвали в оценяването;

(6) Общите оценки за пригодността за прилагане в училище на проектите се обявяват на открито заседание, за провеждането на което вносителите се уведомяват писмено за времето и мястото на заседанието най-малко три дни преди деня на провеждането му.

Раздел V

Одобряване на проектите на познавателна книжка, учебник и учебен комплект

Чл. 63. Министърът на образованието и науката със заповед одобрява или отказва да одобри внесените проекти в срок не по-дълъг от 6 месеца от изтичане на срока по чл. 44, ал. 2, т. 5.

Чл. 64. (1) Одобряват се проектите на познавателна книжка, които са получили обща оценка "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Одобряват се проектите на учебници или на учебни комплекти, които са получили обща оценка "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала" и обща оценка "Приложим в практиката".

Чл. 65. (1) Не се одобряват проектите на познавателна книжка, които са получили обща оценка "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Не се одобряват проектите на учебник или на учебен комплект:

1. които са получили обща оценка "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", или

2. които са получили обща оценка "Неприложим в практиката".

Чл. 66. Актовете по чл. 64 и 65 се съобщават на вносителя писмено в 3-дневен срок от издаването им.

Чл. 67. Вносителите се задължават да предоставят в МОН по три екземпляра от одобрената познавателна книжка, учебник или учебен комплект във вида, в който ще се разпространяват в едномесечен срок от съобщаването по чл. 66.

Чл. 68. Одобрените познавателни книжки, учебници и учебни комплекти може да се използват за предучилищната и училищната подготовка до влизането в сила на нови учебни програми или до промяна на съдържанието, графичния им дизайн, полиграфическото или електронното им изпълнение.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ НА ПОЗНАВАТЕЛНИ КНИЖКИ, УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ КОМПЛЕКТИ СЛЕД ИЗВЪРШЕНИ ПРОМЕНИ

Чл. 69. (1) В одобрените по реда на глава трета познавателни книжки, учебници и учебни комплекти могат да се извършват само обективно необходими промени на съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и/или електронното изпълнение.

(2) Обективно необходими промени са корекции на грешки или са следствие на промяна на нормативната уредба, обективна промяна на факти, обстоятелства, статистики и други подобни.

(3) Обективно необходими промени може да се извършват от авторите или издателите само по инициатива на министъра на образованието и науката.

(4) Авторите и/или издателите на одобрените познавателни книжки, учебници и учебни комплекти може да извършват поправки на очевидни фактически грешки по своя инициатива и без одобрение на министъра на образованието и науката.

(5) В случаите по ал. 4 авторите и/или издателите са длъжни да уведомят министъра на образованието и науката в едноседмичен срок от отпечатването на тиража и да предоставят по три екземпляра от поправените познавателни книжки, учебници или учебни комплекти в МОН.

Чл. 70. (1) Процедурата за оценяване на проекти след извършени обективно необходими промени се открива със заповед на министъра на образованието и науката, с която се определят:

1. познавателните книжки, учебниците или учебните комплекти, чието съдържание, графичен дизайн, полиграфическо и/или електронно изпълнение следва да се промени;
2. кратко описание на причината, налагаща промяната;
3. учебната година, от която променените проекти ще се използват в системата на предучилищното или училищното образование, ако бъдат одобрени;
4. срокът за подаване на документите за участие;
5. допълнителни условия за участие в процедурата.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на издателите на познавателни книжки, учебници или учебни комплекти, чието съдържание, графичен дизайн, полиграфическо и/или електронно изпълнение следва да се промени.

Чл. 71. (1) Документите за участие в процедурата по този раздел са:

1. заявление по образец (приложение № 2);
2. проект на променена познавателна книжка, проект на променен учебник или проект на променен учебен комплект под формата на:
 - а) макет на печатното издание в 11 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно или печатно с електронен вариант;
 - б) цифров носител на електронния вариант в 11 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно с електронен вариант;
 - в) цифров носител на електронното издание в 11 еднакви екземпляра – когато изданието е електронно;
3. заверено "Вярно с оригинала" от вносителя копие или извлечение от издателски или друг договор, удостоверяващ правото за възпроизвеждане и разпространение, което трябва да съдържа страните по договора, срока, предмета на договора и подписите на страните;
4. документ за платена такса в размер, определен в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(2) Вносителите може да не подават документите по ал. 1, т. 2, букви "б" и "в", ако в заявлението за участие в процедурата по тази глава са посочили интернет адрес, чрез който да се осъществи достъп до електронното издание или до електронния вариант на печатното издание.

Чл. 72. (1) Министърът на образованието и науката определя комисия, която:

1. организира дейността по оценяването;
2. проверява редовността на внесените документи.

(2) Членове на комисията не могат да бъдат лица, които са автори или рецензенти на внесен в процедурата за оценяване и одобряване проект на променена познавателна книжка, на променен учебник или на променен учебен комплект, или са в други договорни отношения с издателство към момента на провеждането ѝ, които биха повлияли на обективността на оценяването.

(3) Обстоятелствата по ал. 2 се установяват с декларация, подписана от всеки член на комисията.

Чл. 73. (1) При установяване на липса на документи или на несъответствия в документите за участие с изискванията по чл. 71 вносителите се уведомяват писмено и имат право да ги отстранят в двудневен срок от получаване на уведомлението.

(2) Не се допускат до оценяване проекти, за които несъответствията в документите за участие не са отстранени или липсващите документи не са били представени в срока по ал. 1.

(3) Вносителите на допуснатите до оценяване проекти внасят такса за извършване на оценяването в размер, определен в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(4) Не се допускат до оценяване проекти, за които не е внесен в срок пълният размер на таксата по ал. 3.

Чл. 74. (1) При промяна на съдържанието се определят петима оценители – един специалист в съответната научна област, един експерт от МОН или от РУО по съответния учебен предмет или съответно по предучилищно образование или начално образование и трима учители.

(2) При невъзможност да бъде определен специалист в съответната научна област като оценител се включва учител по съответния учебен предмет, по начална педагогика или по предучилищна педагогика.

(3) При промяна на графичния дизайн министърът на образованието и науката определя трима оценители на графичния дизайн – специалисти в областта на графичния дизайн.

(4) При промяна на полиграфическото изпълнение министърът на образованието и науката определя трима оценители на полиграфическото изпълнение – специалисти в областта на полиграфията.

(5) Оценителите по ал. 1, 3 и 4 се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

(6) Оценители не могат да бъдат лица, за които са налице обстоятелствата, посочени в чл. 159, ал. 1 от ЗПУО.

(7) Липсата на обстоятелствата по ал. 6 се удостоверява с декларация, подписана от всеки оценител.

Чл. 75. (1) Всеки оценител на съдържанието, на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение изготвя индивидуално становище, което съдържа едно от заключенията: "Предлагам за одобрение" или "Не предлагам за одобрение".

(2) Становищата по предходната алинея са със заключение "Предлагам за одобрение", когато извършените промени отговарят на съответните изисквания по глава втора.

(3) За всеки проект на променена познавателна книжка, на променен учебник или на променен учебен комплект се формира обща оценка, която може да е:

1. "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала";

2. "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(4) Общата оценка е "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", когато представените становища със заключение "Предлагам за одобрение" са не по-малко от: три – от оценителите на съдържанието, две – от оценителите на графичния дизайн, и две – от оценителите на полиграфическото изпълнение.

(5) Общата оценка се формира от комисията по чл. 72, за което се съставя протокол. Неразделна част от протокола са становищата на оценителите.

Чл. 76. (1) Министърът на образованието и науката със заповед:

1. одобрява проектите на променена познавателна книжка, на променен учебник или на променен учебен комплект, които са получили обща оценка "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала";

2. отказва да одобри проектите на променена познавателна книжка, на променен учебник или на променен учебен комплект, които са получили обща оценка "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Министърът на образованието и науката одобрява или отказва да одобри внесените проекти в срок не по-дълъг от три месеца от изтичане на срока по чл. 70, ал. 1, т. 4.

(3) Актовете по ал. 2 се съобщават на вносителя в 3-дневен срок от издаването им.

Чл. 77. Вносителите се задължават да предоставят в МОН по три екземпляра от одобрената

познавателна книжка, учебник или учебен комплект във вида, в който ще се разпространяват в едномесечен срок от съобщаването по чл. 76, ал. 3.

Глава пета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ НА УЧЕБНИ ПОМАГАЛА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО, ОРГАНИЗИРАНО В ЧУЖБИНА

Чл. 78. Процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина съгласно чл. 297, ал. 1 от ЗПУО се провежда:

1. по образователно направление „Български език и литература“, за определена възрастова група на предучилищното образование.
2. по учебните предмети български език и литература, история и цивилизации, география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, за клас.

Чл. 79. Вносители на проекти на учебни помагала в процедурата по оценяване и одобряване могат да бъдат издатели и/или автори.

Чл. 80. Процедурата по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала включва:

1. допускане до оценяване;
2. оценяване на съответствието на проектите с изискванията на глава втора;
3. одобряване на проектите на учебни помагала.

Чл. 81. (1) Процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала се открива със заповед на министъра на образованието и науката:

1. след утвърждаване на нови учебни програми по чл. 297, ал. 3 от ЗПУО – за подпомагане на обучението, организирано в чужбина;
2. когато при проведена процедура не е одобрено нито едно учебно помагало;
3. когато нито един от издателите на одобрените познавателни книжки, учебници и учебни комплекти не е подал заявлението за включване в списъка по чл. 7, ал. 5;
4. когато в процедура, открита по реда на чл. 96, нито един автор и/или издател на одобрено учебно помагало не е подал документи за участие или нито един проект на променено учебно помагало не е одобрен.

(2) В заповедта на министъра на образованието и науката по ал. 1 се определят:

1. образователното направление и възрастовата група за предучилищното образование;
2. учебният предмет, както и класът, за който е предназначено учебното помагало;
3. учебната година, от която учебното помагало ще се използва
4. видът на изданието – печатно издание, печатно издание с електронен вариант или електронно издание;
5. срокът за подаване на документите за участие, който не може да бъде по-кратък от 12 месеца от датата на публикуване на заповедта;
6. мястото и времето за отваряне на документите;
7. допълнителни условия за участие в процедурата.

(3) Заповедта на министъра на образованието и науката се публикува на интернет страницата на МОН.

Чл. 82. (1) Документите за участие в процедурата за оценяване и одобряване на учебно помагало са:

1. заявление за участие по образец (приложение № 3);
2. проект на учебно помагало под формата на:

а) макет на печатното издание в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно или печатно с електронен вариант;

б) цифров носител на електронния вариант в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е печатно с електронен вариант;

в) цифров носител на електронното издание в 13 еднакви екземпляра – когато изданието е електронно;

3. заверено "Вярно с оригинала" от вносителя копие или извлечение от издателски или друг договор, удостоверяващ правото за възпроизвеждане и разпространение, което трябва да съдържа страните по договора, срока, предмета на договора и подписите на страните;

4. документ за платена такса за разглеждане на заявление за одобряване на учебно помагало, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(2) Вносителите може да не подават документите по ал. 1, т. 2, букви "б" и "в", ако в заявлението за участие в процедурата по оценяване и одобряване са посочили интернет адрес, чрез който да се осъществи достъп до електронното издание или до електронния вариант на печатното издание.

Чл. 83. (1) Министърът на образованието и науката със заповед определя комисия за провеждане на процедурата за оценяване и одобряване на учебни помагала.

(2) Членове на комисията не могат да бъдат лица, които са автори или рецензенти на внесен в процедурата за оценяване и одобряване проект на учебно помагало, или са в други договорни отношения с издателство към момента на провеждането ѝ, които биха повлияли на обективността на оценяването.

(3) Обстоятелствата по ал. 2 се установяват с декларация, подписана от всеки член на комисията.

Чл. 84. Допускането до оценяване на внесените проекти на учебни помагала се извършва от комисията по чл. 83, ал. 1.

Чл. 85. (1) Комисията проверява редовността на внесените документи за участие на закрито заседание.

(2) При установяване на несъответствия на внесените документи с изискванията по чл. 82 вносителите се уведомяват писмено, като се определя двудневен срок за отстраняването им.

Чл. 86. (1) Не се допуска до оценяване проект на учебно помагало:

1. който не отговаря на изискванията по чл. 78, т. 1, съответно чл. 78, т. 2;

2. за който несъответствията във внесените документи не са отстранени в срока по чл. 85, ал. 2;

4. за който не е внесен пълният размер на таксата по чл. 82, ал. 1, т. 4.

(2) За резултатите от закритото заседание комисията изготвя протокол, който съдържа:

1. списък на проектите на учебни помагала, допуснати до оценяване;

2. списък на проектите на учебни помагала, които не са допуснати до оценяване, и основанията и мотивите за недопускането им.

(3) Вносителите се уведомяват писмено за резултатите от допускането в 10-дневен срок от изготвянето на протокола по ал. 2.

(4) В тридневен срок от получаване на съобщението по ал. 3 вносителите на допуснатите до оценяване проекти внасят таксата за извършване на оценяването, определена в Тарифата за таксите, които се събират от Министерството на образованието и науката.

(5) Не се допускат до оценяване проекти, за които не е внесен в срок пълният размер на таксата по ал. 4.

Чл. 87. (1) Оценяването на всеки един проект се извършва от оценители на съдържанието и оценители на графичния дизайн и на полиграфическото изпълнение.

(3) Оценителите по ал. 1 се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

(4) Оценители не могат да бъдат лица, за които са налице съответно обстоятелствата,

посочени в чл. 159, ал. 1 ЗПУО.

(5) Липсата на обстоятелствата по ал. 4 се удостоверява с декларация, подписана от всеки оценител.

Чл. 88. (1) Съдържанието на проектите на учебни помагала се оценява от седем оценители – един специалист в съответната научна област, един експерт от МОН и петима учители.

(2) При невъзможност да бъде определен специалист в съответната научна област или експерт от МОН, като оценител се включва учител.

(3) Всеки оценител по ал. 1 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздел IV в проекта на учебно помагало и изготвя писмено становище.

Чл. 89. (1) Графичният дизайн на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина се оценява от трима оценители.

(2) Всеки оценител по ал. 1 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздел V и изготвя писмено становище за всеки проект.

(3) Полиграфическото изпълнение на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина се оценява от трима оценители.

(4) Всеки оценител по ал. 3 оценява изпълнението на съответните изисквания по глава втора, раздел V и изготвя писмено становище за всеки проект.

Чл. 90. Писмените становища по чл. 88, ал. 3 и чл. 89, ал. 2 и ал. 4 съдържат мотивирана оценка по всяко едно от съответните изисквания по глава втора, обосновано с конкретни примери от проекта, и завършват със заключение "Предлагам за одобрение" или "Не предлагам за одобрение".

Чл. 91. (1) За всеки проект на учебно помагало се формира обща оценка, която може да е:

1. "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала";

2. "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Общата оценка е "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", когато представените становища със заключение "Предлагам за одобрение" са не по-малко от: три – от оценителите на съдържанието, две – от оценителите на графичния дизайн и полиграфическото изпълнение.

(3) Общата оценка се формира от комисията по чл. 83, ал. 1, за което се съставя протокол. Неразделна част от протокола са становищата на оценителите.

Чл. 92. (1) Министърът на образованието и науката със заповед одобрява проектите на учебно помагало, получили оценка "Съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала", и отказва да одобри проектите на учебно помагало, получили оценка "Не съответства на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала".

(2) Министърът на образованието и науката одобрява или отказва да одобри проектите на учебно помагало в срок не по-дълъг от четири месеца от изтичане на срока по чл. 81, ал. 2, т. 5.

(3) Актовете по ал. 1 се съобщават на вносителя в 3-дневен срок от издаването им.

Чл. 93. Всеки вносител в 14-дневен срок от получаването на съобщението по чл. 92, ал. 3 има право да се запознае със становищата на вношения от него проект на учебно помагало.

Чл. 94. (1) Само върху учебно помагало, одобрено по реда на тази глава, може да се постави текст: "Учебното помагало е одобрено със Заповед № на министъра на образованието и науката".

Чл. 95. Вносителите се задължават да предоставят в МОН по три екземпляра от одобрените учебни помагала във вида, в който ще се разпространяват, в едномесечен срок от съобщаването по чл. 92, ал. 3.

Чл. 96. За извършването на промени в одобрените по реда на тази глава учебни помагала се прилагат съответно разпоредбите на глава четвърта.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Макет" е трайно скрепена с корицата, пълноцветна, странирана разпечатка на цялостната композиция от изображения и текст на подготвеното за печат издание на проекта на познавателна книжка, учебник или учебно помагало.

2. „Учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина“ са учебни помагала по образователно направление „Български език и литература“, както и по учебните предмети български език и литература, история и цивилизации, география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, предназначени за обучението, организирано в чужбина по чл. 297 от ЗПУО.

§ 2. Министерството на образованието и науката съхранява за срок четири години протоколите на комисиите, заявленията и приложенията към тях документи и три екземпляра от всеки от внесените проекти в процедурите по тази наредба. Екземплярите на одобрените познавателни книжки, учебници, учебни комплекти и учебни помагала се съхраняват до одобряването на нови познавателни книжки, учебници и учебни комплекти по съответните образователно направление/учебен предмет/модул, възрастова група/клас.

§ 3. Разходите за подготовката на проектите на познавателна книжка, на учебник, на учебен комплект и на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина са за сметка на вносителите. Разходите за разпространението на проектите на учебник и на учебен комплект до училищата са за сметка на вносителите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. (1) Учебниците и учебните помагала, одобрени при условията и по реда на Наредба № 4 от 1995 г. за оценяване, издаване и разпространение на учебници за системата на средното образование (ДВ, бр. 14 от 1995 г.), Наредба № 5 от 2000 г. за учебниците и учебните помагала (ДВ, бр. 4 от 2001 г.), Наредба № 3 от 2002 г. за оценяване, одобряване и разпространение на учебници и учебни помагала (ДВ, бр. 30 от 2002 г.), Наредба № 5 от 2003 г. за оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала (ДВ, бр. 49 от 2003 г.) продължават да се използват в системата на предучилищното и училищното образование до одобряване на нови познавателни книжки, учебници или учебни комплекти по съответното образователно направление, учебен предмет или модул при условията и по реда на тази наредба.

(2) Учебниците и учебните комплекти, одобрени при условията и по реда на Наредба № 6 от 2015 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала (ДВ, бр. 94 от 2015 г.), продължават да се използват в системата на предучилищното и училищното образование до одобряване на нови учебници или учебни комплекти по съответния учебен предмет при условията и по реда на тази наредба.

(3) До одобряване на нови познавателни книжки, учебници или учебни комплекти при условията и по реда на глава трета в учебниците, одобрени преди влизане в сила на тази наредба, които се използват в системата на предучилищното и училищното образование, могат да се извършват само обективно необходими промени на съдържанието, на графичния дизайн и/или на полиграфическото изпълнение при условията и по реда на глава четвърта.

§ 5. Откритите и неприключили към влизане в сила на тази наредба процедури по оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти се довършват при условията и по реда на тази наредба.

§ 6. Наредбата се издава на основание чл. 22, ал. 3 във връзка с ал. 2, т. 13 от ЗПУО и отменя Наредба № 6 от 2015 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в Държавен вестник.

Приложение № 1
към чл. 45, ал. 1, т. 1

ДО
МИНИСТЪРА
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

ЗАЯВЛЕНИЕ

От
*(собствено, бащино, фамилно име на вносителя –
за физическото лице, или пълно наименование на юридическото лице)*

представявано от
(собствено, бащино, фамилно име на представителя)

Адрес на вносителя:

бул./ул./ж.к.

гр./с., пощенски код

община, област

тел./факс/електронен адрес

ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Представям за оценяване проект на познавателна книжка/учебник/учебен комплект по
.....
(образователно направление/учебен предмет/модул)

.....
(заглавие на проекта)

за
(възрастова група/клас/класове или ниво/нива по Общата европейска езикова рамка)

Брой печатни коли, формат

Автор(и) на текста:

Художник – автор на графичния дизайн:

Художник – автор на илюстрациите:

Художник – автор на корицата:.....

Рецензент(и):

Издател:

Представям за оценяване проект на учебно помагало
(попълва се в случаите, когато се оценява учебен комплект)

Брой печатни коли, формат

Автор(и) на текста:

Художник – автор на графичния дизайн:

Художник – автор на илюстрациите:

Художник – автор на корицата:.....

Рецензент(и):

Издател:

Интернет адресът, чрез който да се осъществи достъпът до електронния вариант на печатното издание или електронното издание, е

(попълва се в случаите, когато електронният вариант на печатното издание или електронното издание не е представено на цифров носител)

Прилагам:

1.

2.

3.

4.

Дата:

Подпис:

.....

(име и фамилия)

Печат:

ДО
МИНИСТЪРА
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

ЗАЯВЛЕНИЕ

От,
*(собствено, бащино, фамилно име на вносителя –
за физическото лице, или пълно наименование на юридическото лице)*

представявано от,
.....
(собствено, бащино, фамилно име на представителя)

Адрес на вносителя:
бул./ул./ж.к.

гр./с., пощенски код

община, област

тел./факс/електронен адрес

ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Представям за оценяване проект на променена познавателна книжка/променен учебник/променен учебен комплект по,
(образователно направление/учебен предмет/модул)

.....
(заглавие на проекта)

за,
(възрастова група/клас/класове или ниво/нива по Общата европейска езикова рамка)

Брой печатни коли, формат

Автор(и) на текста:

Художник – автор на графичния дизайн:

Художник – автор на илюстрациите:

Художник – автор на корицата:

Рецензент(и):

Издател:

Представям за оценяване проект на учебно помагало
(попълва се в случаите, когато се оценява учебен комплект)

Брой печатни коли, формат

Автор(и) на текста:

Художник – автор на графичния дизайн:

Художник – автор на корицата:

Художник – автор на илюстрациите:

Рецензент(и):

Издател:

Предходното издание е одобрено със Заповед № на министъра на образованието и науката.

В предложения проект е извършена промяна на

Интернет адресът, чрез който да се осъществи достъпът до електронния вариант на печатното издание или електронното издание, е

(попълва се в случаите, когато електронният вариант на печатното издание или електронното издание не е представено на цифров носител)

Прилагам:

1.
2.
3.
4.

Дата:

Подпис:

.....

(име и фамилия)

Печат:

Приложение № 3

към чл. 82, ал. 1, т. 1

ДО

МИНИСТЪРА

НА ОБРАЗОВАНИЕТО

И НАУКАТА

ЗАЯВЛЕНИЕ

От,
*(собствено, бащино, фамилно име на вносителя –
за физическото лице, или пълно наименование на юридическото лице)*

представявано от,
(собствено, бащино, фамилно име на представителя)

Адрес на вносителя:

бул./ул./ж.к.,

гр./с., пощенски код

община, област

тел./факс/електронен адрес

ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Представям за оценяване проект на учебно помагало по

.....
(образователно направление/учебен предмет)

.....
(заглавие на проекта)

за,
(възрастова група/клас/класове)

Брой печатни коли, формат

Автор(и) на текста:

Художник – автор на графичния дизайн:

Художник – автор на илюстрациите:

Художник – автор на корицата:.....

Рецензент(и):

Издател:

Интернет адресът, чрез който да се осъществи достъпът до електронния вариант на печатното издание или електронното издание, е

(попълва се в случаите, когато електронният вариант на печатното издание или електронното издание не е представено на цифров носител)

Прилагам:

1.

2.

3.

4.

Дата:

Подпис:

.....

(име и фамилия)

Печат:

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката